

smo dobili vlado, katera nima ne zaupanje ljudstva in ne večine skupščine za seboj. Slovenska ljudska stranka se zaveda svoje velike naloge, ki jo ima in zato kliče našemu ljudstvu, ne klonite glave! Naša stvar ni propadla. Naši zavezniki v dosedanji vladi nam zagotavljajo svoje zvesto zavezanost tudi za naprej. S svojim poštenim delom za ozdravljenje žalostnih gospodarskih in upravnih razmer v naši državi, si je SLS pridobila velik ugled, katerega ji nobeno regljanje samostojnih demokratov in radičevcev ne more ukrstiti. Kmalu pride zopet čas, ko bo dobila SLS besedo pri odločanju državnih poslov.

Nato je poslanec govoril o zadevah domačega okraja. Omenil je med drugim tudi, kako se je gospodarilo v okr. zastopu z denarjem naših davkoplačevalcev. Bogata avtomobilna družba uničuje okrajne in občinske ceste, ima ogromen dobiček, a k popraviljanju in vzdrževanju cest ne mara nič prispevati, ker jo je dosedaj ščitil veliki župan Pirkmajer. Ko je govornik na podlagi uradnih podatkov dokazal, kako je bila cela država oškodovana pri znani bencinski zadevi in kako ko skušali znani samostojno-demokratski velikaši se izogniti pravični kazni, so zborovalci burno zahtevali, naj se kazni izvede. Če je ubogi kmet ali vinčar strogo kaznovan, če nese preko meje par škatlic vžigalic ali kilo soli, naj državna oblast izterja tudi od bogatašev zaslužen kazni. Ali je tako delo samostojnih demokratov državotvorno, vpraša govornik.

Vidite, taki so samostojni demokrati. Nas neprestano grdi in črni kot protidržavne, sami pa na tak način oškodujejo državo za stotisoče dinarjev. Govornik konča s pozivom na krepko in vztrajno delo za našo pošteno stvar. Sledilo je dolgotrajno živahno odobravanje in ploskanje. Predsednik da nato na glasovanje resolucijo, s katero zbor odobri delovanje in taktiko Jugoslovanskega kluba, kakor tudi skupni nastop z najmočnejšo stranko, t. j. z radikalno stranko.

Oblastni odbornik in poslanec dr. Veble

je poročal o pomenu in delovanju naše oblastne skupščine. Našel je v svojem lepem govoru, koliko važnih sklepov je napravila mariborska skupščina v tem kratkem času, osobito za naše kmetstvo ljudstvo. Zbor je izrekel našim oblastnim poslancom zahvalo za prve velike korake za našo samoupravno gospodarstvo.

Pozdrav zastopnika Narodno-radikalne stranke.

Za besedo je nato prosil g. dr. Ravnik iz Maribora kot načelnik radikalne stranke za mariborsko oblast. Pozdravil je zbor SLS z željo, da bi imel večkrat priliko prisostvovati tako veličastnim zborom. Izjavlja, da radikalna stranka z veseljem zasleduje pošteno delo SLS in želi s to stranko še nadalje skupnega delovanja. Da prejšnja leta ni prišlo do sporazumnega sodelovanja, so bili edino krivi samostojni demokrati, kateri so sejal samo sovraštvo in so s svojimi grdimi intrigami preprečili sodelovanje najmočnejše slovenske stranke v vladi. Od sedaj naprej morajo biti intrige raznih Žerjavov, Pribečičev in Goriškov proti poštenu SLS in njeni parlamentarni delegaciji izključene. Složno delo bo rodilo bogate sadove za ozdravljenje sedanjih žalostnih razmer v naši domovini. Zborovalci so sprejeli besede dr. Ravnika z dolgotrajnim odobravanjem. Sprejeta je bila nato sledeča resolucija: Zbor pozdravlja nastop zastopnika radikalne stranke dr. Ravnika in izraža željo, da bi tudi v bodoče prišlo do složnega sodelovanja z najmočnejšo stranko v državi v korist in napredek naše domovine.

Alojzij Zupanič, oblastni odbornik in poslanec

je povdaril, da je okraj Sv. Lenart res dika naše Slovenije, ker je s svojo veliko udeležbo pri volitvah uspel, da so bili izvoljeni vsi naši kandidati in še celo prvi namestnik, do čim so vsi nasprotniki popadali skozi rešeto. Povdarja, da je treba, da kmet, delavec in obrtnik sodelujejo v bratskem sporazumu, kajti samo na ta način bo mogoče pomagati ozdraviti današnje težke razmere.

Komaj sem bil tik pri kobači, že zagrabi ena od onih grdob za mojo torbo, v kateri sem hranil denar in vse drugo. Pocukal sem z roko za torbo in že me je pograbil kosmatil zlojed z zobmi za ta le prst, ki je še danes čoklav. Še Ilija je zavreščal z menoj, rešil sem komaj obgrizli prst in torbo, pograbila me je jeza in je bila tudi ona kobača s kosmatini peklenščaki po glaziji. Pošasti so bile naenkrat na prostem, bežale v drevje, ljudje od apoteke nad naju.

Sv. Rok, ki si priprošnjak za celjenje ran, stepala sva se z Ilijom tako s celovškimi Švabi, da je ležalo, kar ni odbežalo, vse na tleh po glaziji, ko so prišli stražarji in žandarji. Postrelili bi naju bili, da se nisva udala na prigovarjanje. Uklenjena kot tolovaža so naju tirali po mestu, ves narod za nama in midva v reš (zapor). So naju hodili izpraševati neki sodniki, a kaj, midva po hrvatski — oni po švabski in lepega dne so naju tirali pred sud. V dvorani vse polno ljudi, pred nama trije sodniki, a zopet vse švabski. Jaz sem še nekaj razlagal, gospoda švabska je samo skimovala in se smejala. Vstati sva morala, nekaj so brali iz bukvic in stražarji so naju odtirali v reš.

Cele tri mesece se nisva videla z Ilijem in šele po treh mesecih so nama dali nazaj gegače in torbi ter kazali, da lahko svobodno odideva. Pregledala sva vsak svojo torbo. Majka bistriška, od 250 forenti čistega so pustili vsakemu samo še 50! Ko sva kazala gospodi prazni torbi, so naju izsuvali stražarji na cesto in hajdi z Bogom — Celovec!

Od Celovca do Sv. Katarine sva hodila peš ob kruhu ter vodi in cela; več mesečna purja trajba je bila zastoj. O ti prokleta celovška apoteka, ne pozabim te nikdar!

Imbrek si je prižgal ugaslo pipico, potegnil parkrat, pljunil in nadaljeval o bandi v škatlici, ki je bila za oba Ceriča nesreča za celo življenje:

»No, celovški apotekarji so nama pustili še toliko v torbah, da sva si lahko drugo leto za tem kupila novo trajbo. Tudi to leto so bili purani in pure pri nas poceni, tam zgoraj se je dalo zaslužiti z eno dobro prodano trajbo hišo, grunt in kravo.

Sklenila sva, da to leto ne bova gnala trajbe iz Majpruga proti Celovcu, ampak do Gradca in do Knittelfelda

Pozdravi oblastnih poslancev.

Poslanec Stabej v navdušenem govoru povdarja, da je edino SLS prava zastopnica slovenskega ljudstva. Ona ščiti verske, narodne in gospodarske pravice vseh slojev. To je pokazalo delovanje narodne in oblastne skupščine. Ostanimo torej zvesti SLS tudi v bodoče!

Zastopnik delavstva v oblastni skupščini Kores naglašja, da mi ne smemo biti pristaši razrednega boja, ampak naše delo naj sloni na krščanski solidarnosti vseh stanov.

Domači oblastni poslanec Ljudevit Poljanec je s svojim simpatičnim nastopom vžgal razpoloženje zborovalcev, ko je v imenu celega okraja izjavil, da ostanejo Slovenske gorice še naprej zveste Slovenski ljudski stranki.

Sprejete so bile nato resolucije važne gospodarske vsebine, n. pr. narod enoglasno zahteva uvedbo jesenskih šolskih počitnic, regulacijo Pesnice in njenih večjih pritokov, da se tako v bodoče preprečijo poplave in metljava živine itd.

Poslanec Žebot in predsednik Gomilšek sta na koncu pozvala zborovalce, naj širijo zmagovito idejo Slovenske ljudske stranke od hiše do hiše, od občine do občine in se dobro pripravimo na bodoče borbe.

Po shodu je ostalo ljudstvo v razgovorih s svojimi voditelji. Zborovalci so se zadovoljni razšli, a nasprotniki so po shodu po gostilnah izlivali svojo jezo.

Slava zavednosti naših Slovenskih gorice!

Pozor pred agenti!

Po deželi hodijo od hiše do hiše agenti in agentinje. Ti ljudje na židovski način ponujajo neukim ljudem srečke sumljive vrednosti. Govorijo jim o veliki sreči, katera čaka kupec. In veliko je število onih, kateri nasadejo sladkim obljubam brezvestnih agentov. Osobito iz Zagreba prihaja vse polno teh delamrnezjev v naše kraje. Od Sv. Barbare v Slov. goricah je prišlo k meni samo en dan 10 ljudi vprašati, kaj je s »srečo«, ki so jo kupili od »prijaznih«[»] gospodov iz Zagreba. Lahkoverni ljudje so nasledili agentom. Plačali so jim za srečke 50, 100 in še več dinarjev, misleč, da je s tem cela »sreča«[»] kupljena. Sedaj pa jih židovske banke terjajo, naj plačajo vsak mesec po 100 Din. Grozijo jim celo z advokati. Srečke so večinoma ničvredne. Podpisani sem vprašal v našem denarnem zavodu, koliko so te sumljive srečke vredne. Dobil sem odgovor: Skoro nič. Da bi pa kupec mogel kaj zadeti na te srečke, dokler cele ne izplača, pa še misliti ni. Kje pa more ubogi kočar ali vinčar skozi celo leto plačevati mesečno po 100 Din za srečke!

Svetujem našim ljudem, da ne kupujejo prav nobenih srečk od agentov. Denar, izdan za te papirje, je zavržen. Ne podpisujte se kar tje v en dan po nepotrebnem ljudem, ki jih ne poznate! Najbolje je, da takim sumljivim ljudem kratkomalo pokažete vrata!

Fr. Z.

Državna politika.

V NAŠI DRŽAVI.

Nove volitve? Listi veliko pišejo, da bomo imeli že v septembru nove volitve v državni zbor. Čas za to je zdaj zelo neprikladen, ker je italijanska nevarnost še vedno zelo velika. Enako tudi v notranjosti države ne bodo nove volitve ravno koristne. SLS se volitev ne boji. Ona je bila le par mesecev v vladi, pa je izvojevala marsikaj za Slovenijo, da jo je Žerjav tožil po Beogradu, da dela SLS le za Slovenijo. Volitve v Sloveniji bodo pokazale, da narod stoji za svojo SLS, ki je edina braniteljica pravic slovenskega naroda.

Med radikali ni vse prav v redu. Tisti, ki so mislili, da bodo lahko vladali brez zaslonbe posameznih strank,

so se uračunali, posebno že pri radikalni stranki, ki je bila za časa praznikov sicer mirna, a zdaj je vedno bolj in bolj videti, da je po veliki večini vsa radikalna stranka zoper tako vlado kot je zdaj.

Kaj prevzamejo oblastne skupščine od centralne vlade? V ministrstvih se vrše pogajanja, kaj in v kolikem obsegu naj prevzamejo oblastne skupščine dosedanji delokrog centralne vlade. Ko je bila SLS v vladi, je z velikim prizadevanjem končno le dosegla, da bodo prevzele oblastne skupščine tri najvažnejše zadeve: zdravstvo, kmetijstvo in javna dela, to je ceste itd. Saj vemo, da je dozdej Beograd v tem oziru dajal malo ali nič, dasi je pobiral denar v te svrhe. Zdaj pa, ko bo oblastna skupščina prevzela te delokroge, bo zahtevala kot pogoj tudi prevzem enega dela dosedanjih državnih dohodkov. Zato je tudi proračun v tem smislu nastavljen. Seveda so se naši liberalci iz vsega našega dela le norčevali, pa kjer so le mogli, tudi ovirali.

Razdor v Davidovičevi stranki je že gotovo dejstvo. Sedanja zunanji minister dr. Marinkovič je kar na svojo roko šel v sedanjo vlado in tudi zdaj odločuje v vsem kakor, da je on vodja stranke. Davidovič in njegovi pa s tem seveda niso zadovoljni. Tako je pričakovati, da bo kmalu prišlo do javnega razkola.

Dvojno zbornico naj bi za naprej dobila naša država. Kakor poročajo listi, se pripravlja načrt, da bi sedanja državna zbornica štel le 240 poslancev. Poleg te zbornice, kamor se volijo poslanci po političnih strankah, pa naj bi bila še ena gornja zbornica, ki bi soodločevala v zakonodaji in upravi države. Ker pa seveda tega dosedanja ustava ne predvideva, bo treba izpremembe. In tako se je znova izkazalo, da je sedanja ustava pomanjkljiva ter ima SLS prav, ki neprestano zahteva, da se ta ustava izpremeni.

V DRUGIH DRŽAVAH.

Italija se menda res pripravlja? Vse časopise v Evropi in tudi po Ameriki se peča s sporom med Jugoslavijo in Italijo. Francoski listi prinašajo poročila, da je Italija že čisto pripravljena na pohod v Jugoslavijo. (Bog ve, če je tudi pripravljena na sprejem v Jugoslaviji?) Dogovorjeno je, da si pač osvoji vso Slovenijo, preko nje pa stopi v stik z Madžarsko, ki bo potem imela lahko pot do morja. Račun je zelo enostaven, vendar je mogoče, da se ne bo tako izpeljal, kakor je sestavljen.

Madžarska ima korajžo, ker je z Italijo sklenila prijateljsko zvezo, zato že prihajajo poročila, da bodo kmalu imeli zopet Habsburžana za kralja. Bivša cesarica Cita ponuja svojega sina Otona, drugi pa zopet trdijo, da bo kralj Albert, sin znanega nadvojvode Friderika. Znano pa jim menda ni, da je posebna zveza (mala antanta) med Jugoslavijo, Češko in Rumunsko, ravno v tej zadevi zelo enodušna in da bo treba še malo počakati.

Zveza med Jugoslavijo in Nemčijo. Ker je Italija začela tako nesramno gonjo zoper Jugoslavijo, je ta začela za svoj pravičen odpor iskati zaveznikov. Tako se vrše pogajanja za zvezo med Jugoslavijo in Nemčijo.

Rusija stopa v krog evropskih držav in se vedno bolj približuje tudi Društvu narodov. Zelo živahno se udeležuje po posebnem odposlanstvu mednarodne gospodarske konference.

Mala antanta (Češka—Jugoslavija—Rumunija) zboruje v dneh 12. do 15. maja na Češkem. Zborovanja se udeležujejo zunanji ministri vseh treh držav.

Na Kitajskem se vojna sreča obrača in se morajo do zdaj zmagovite južne čete umikati prav na naglo. V kratkem bo glavni spopad, pri katerem bo padla končna odločitev, kdo bo za naprej gospodar Kitajske.

Somišljeniki, širite naš list!

kaj neki pride sedaj na vrsto. Hotel sem seči v torbo po tretji groš, a — torbe — nikjer! Pognal sem cevki iz ušes, se otipal, pogledal na tla — torbe nikjer! Ilija je tiščal še vedno cevki v ušesih, pa tudi on je bil brez torbe! Zavpil sem:

»Ilija moj, okradena sva!«

Tudi brat se je začel otipavati ves preplašen; knittelfeldski Švabi so se nama še smejala na glas.

Torb z izkupičkom za purjo trajbo ni nikjer; v naju jeza in bes in s par mahljaji ni bilo nikjer več ne one proklete škatlice z bando, ne marele, ne poslušalcev. Kdor nama je prišel pod roko, je obležal na tleh in vse je drlo pred nama po placu kot pred vesoljnim potopom. Ko je bil plac čisto prazen, tudi tedaj ni bilo najti torb nikjer, pač pa so piskali ter brlzigali stražarji od vseh strani, da bi naju odtirali še na daljši reš nego lani za celovško apoteko.

Ilija je še vedno iskal po placu ukradeno torbo, stražarji so vrel nakup in jaz sem viknil kljub nepopisni jezi: »Ilija, rešiva se, beživa, če ne bo še brez torb tudi švabski reš!«

Bežala sva ven iz mesta, nikdo nama ni sledil. Vrag se naj zanese na švabski strah, tako sva mislila oba in hajdi brez torb — brez filirja iz Knittelfelda preko Brucka Gradca in Majpruga nazaj v Zagorje.

Nas zmerjajo, da je Hrvat tat, a za naju je bil Švaba tat, ki naju je zacopral z v škatlici zaprto bando in naju okradel za celo življenje.

Od tedaj si nisva več opomogla do purje trajbe, ampak kuhava lim, tolčeva koruznjak, pijevo vodo, nima nobeden svoje hiše, ne grunta, ne krave in ne žene ter otrok.

Ceričev Imbrek je sklenil svojo povest s prav toplo kletvico na celovško apoteko in knittelfeldsko bando v škatlici, ki sta potisnili obema bratoma v roko siromaško palico skozi celo življenje.

Oče so plačali Imbreku lim. Odšla sta Zagorca. Gramofona nismo poslušali oni dan, ker je resnična povest o bridki usodi obeh bratov Hrvatov preveč dirnila očeta, ki je tudi iz hrvatskega Zagorja.